

Informacja pisma „Deń” podaje, że Leninowi udało się uciec za granicę.

Rada R. i Ż. o konferencji sztokholmskiej.

Biuletyn wydziału R. R. i Ż. ogłasza artykuł z pietrogradzkiego organu R. R. i Ż. „Izwestia”, który domaga się od rządu francuskiego jasnej odpowiedzi, czy rewelacje niemieckiego kancлера o tajnych układach z rządem carskim są prawdziwe. Następnie odnośnie do konferencji sztokholmskiej artykuł brzmi w streszczeniu:

Konferencja sztokholmska musi okazać, czy wspólna, zwarta walka klas robotniczych wszystkich krajów za ogólnym demokratycznym pokojem jest możliwa. Obecnie zdaje się, że nie wszyscy towarzysze europejscy rozumieją całą doniosłość tej konferencji i nie uwiadniają sobie, że jest niemożliwe odroczyć ją choćby o jeden dzień. Wynurzają się plany, które chcą konferencję odroczyć do połowy, a nawet do końca września. Dotychczas także nie jest pewne, czy francuscy i angielscy socjaliści będą mieli możliwość uczestniczenia w konferencji. Nie widzimy, żeby francuscy i angielscy socjaliści podejmowali zdecydowaną walkę w tym kierunku, jak wogóle nie widzimy u nich energicznych prób podjętych dla rozwiązania kwestii pokojowej. Ma się wrażenie, jakoby światowy imperyalizm uprawiał potajemnie sabotaż na całym dziele zbliżenia się między narodowych klas robotniczych i w tej akcji nie znajdował dostatecznego oporu. Oświadczamy zdecydowanie, że do tego nie da się użyć rewolucyjna demokracja w Rosji. Pod żadnym pozorem konferencja nie może być odroczone.

Ministrowie na konferencji.

Prócz Cerettelego w konferencji wziąć mają udział — jak podaje sztokholmskie Biuro kor. — także ministrowie Henderson, Thomas i Vandervelde.

Czechdze prezydentem.

„Socialdemokraten” potwierdza, że Rosjanie zaproponują na prezydenta konferencji Czechdzego, zaznacza atoli, że prawdopodobnie Czechdze otworzy i powita kongres, ale że z zasadniczych względów rzeczywiste kierownictwo obrad kongresowych przypadnie w udziale przedstawicielowi narodów neutralnych.

Lloyd George o ofenzywie flandryjskiej.

Oble strony zadowolone z wyniku bitwy.

W mowie swej 4 sierpnia w Hali Królowej w Londynie (której treść podaliśmy wczoraj) Lloyd George w ten sposób scharakteryzował ostatnią bitwę we Flandryi:

Widzę, że Niemcy są bardzo zadowoleni z ostatniej bitwy. Nasz naczelnik komendant na zachodnim froncie powiedział, że wszystkie swoje cele w tej bitwie osiągnął. Ale niemieckie sprawozdanie mówi, żeśmy obsadzili tylko linię leją i w Berlinie wywieszają flagi. Linię leją? Któż ją zrobił? Mimo łodzi podwodnych posiadaliśmy dosyć armat i amunicji, aby dobrze wybudowaną linię, którą Niemcy przez trzy lata ochotniczej i przymusowej pracy urządzili, zamienić w szereg leją. Oni są z bitwy zadowoleni i my także. Tak, takie bitwy musimy mieć, które obu stronom przynoszą radość. Posunęliśmy się o 2 mile. Nam się podoba posuwać naprzód, im cofać. Nam się podoba brać jeńców, a im poddawać się. Nam się podoba burzyć ich rowy, a oni są jeszcze bardziej zadowoleni. A zatem pozwólmy sprawom toczyć się tak ku obopólnemu zadowoleniu. Każdy odwrót, każdorazowe wydanie umocnionych pozycji, których wybudowa kosztowała ich trzy lata, będzie na nowo radowała serce cesarza, będzie przynosiła nowe życzenia gratulacyjne bawarskiemu następcy tronu, będzie wieńczył nowymi chorągwiarni Berlin. Wierzę, że marszałek polny ma zamiar raz po raz radować serce cesarza. Lecz nie dajmy się wprowadzać w błąd sprawozdaniami niemieckimi. Jest brytańska metoda postępowania naprzód z możliwie najmniejszymi stratami w ludziach. Wymaga to czasu burzyć niemieckie rowy, ich druty kolczaste i ich posterunki karabinów maszynowych, a potem natychmiast posuwać się, skoro tylko ustanie strzelanie; ale to jest pewne i chociaż Niemcy dają wyraz swemu zachwytowi, przyprowadzani jeńcy opowiadają nam całkiem inną historię.

Nikt nie ma pojęcia, nikt w Anglii, Francji, Włoszech, Rosji, Niemczech i Austro-Węgrzech, jak blisko jesteśmy szczytu. Tylko jakieś wznieślenie zasłania go może naszym oczom. Rosja może na chwilę wpaść w rozpadlinę, ale ona wydobędzie się znowu z pomocą silnych członków i stałego postanowienia i wraz osiągniemy szczyt naszych nadziei.

Rezolucja uchwalone przez Koło polskie

Koło polskie na wczorajszym posiedzeniu uchwaliło rezolucję pp. Moraczewskiego i Witośa przez cenzurę w prasie w całości skonfiskowaną, następnie rezolucję tow. pos. Daszyńskiego, która w formie ocenzonej brzmi:

Koło Polskie protestuje przeciw rozdziałowi legionów na oddziały, złożone z obywateli austr. i na oddziały Wojska pol., złożonego z obywateli Król. Polskiego, a wcielenie legionistów do c. i k. armii uważaoby za naruszenie żywotnych interesów narodu polskiego... (końcowe zdanie wniosku skonfiskowane).

Dalej uchwalono rezolucję Zieleniewskiego w następującym brzmieniu:

Z uwagi, że niewyjaśnione stosunki stronnictw w parlamencie nie dają jeszcze należytej podstawy do utworzenia rządu czysto parlamentarnego, z uwagi, że proponowany rząd parlamentarny wobec usunięcia się wielkich stronnictw od udziału w nim i wobec jego struktury nie ma znamion rządu prawdziwie parlamentarnego, z uwagi, że niespełnienie dotychczas przez rząd żądań Koła polskiego, które stanowią uzasadnienie uchwały Koła polskiego z dnia 16 maja b. r., nie pozwalają Kołu polskiemu na wzięcie udziału w projektowanym rządzie, rzekomo parlamentarnym, przez wysłanie swych członków do tego rządu, Koło polskie oświadcza, że stworzenie rządu parlamentarnego uważa w chwili obecnej za nierealne, a licząc się z utworzeniem gabinetu urzędniczego — wymaga od niego zrealizowania żądań swych, przedstawionych już poprzednim rządowi.

Wreszcie przyjęto rezolucję pośta Stesłowicza, energicznie zwróconą przeciwko anormalnym stosunkom cenzuralnym.

Ostatnie wiadomości.

Wojna z Chłnam.

„Associated Press” donosi z Pekinu: Tymczasowy prezydent zatwierdził jednomyślną uchwałę gabinetu z czwartku co do wydania wojny Niemcom i Austro-Węgrom.

Gompers przeciw konferencji sztokholmskiej.

Depesza Reutersa donosi, że prezydent amerykańskiego związku robotniczego Gompers oświadcza, że według jego zdania konferencja międzynarodowa reprezentantów robotniczych wszystkich krajów byłaby szkodliwą i że nie należy się na nią zgodzić.

Przed kilku dniami prasa niemiecka z powodu, że Gompers prosił o informacje co do konferencji sztokholmskiej, wyrażała przypuszczenie, że socjaliści amerykańscy mają zamiar wziąć w niej udział. (Red.).

Evakuacja Multan.

„Daily Chronicle” donosi z Petersburga:

Przybyli tu ministrowie rumuńscy dla rokowań z tymczasowym rządem rosyjskim o przyjęcie uchodźców rumuńskich.

Z powodu odwrotu Rosjan z Bukowiny rozpoczęto ewakuację Multan.

Pomyślne walki na froncie rumuńskim.

Wiedeń, 7 sierpnia.

Urzędowo donoszą 7 sierpnia:

Wschodni teren wojny:

U grupy wojsk generała marszałka polnego Mackensena wojska niemieckie wzięły szturmem silne rosyjskie urządzenia obronne na północ od Focsani. Zabrano 1300 jeńców.

Nad górną Putną rozbili się słabsze uderzenia przeciwnika. Na górze Gasiului nieprzyjaciół w atakach gwałtownych, obfitych w ofiary, wyczerpał się ponownie. Nasi waleczni obrońcy kontratakami i w zaciekłych walkach wręcz, stale odrzucał go. Na północ od Gyergyoc-Toelgyes opanowaliśmy kilka rosyjskich obwarowań z tamtej strony granicy.

Nasze parcie naprzód koło Gurahumora, przy pokonywaniu zaciekłego nieprzyjacielskiego oporu, zyskuje dalej w terenie.

Zresztą nic nowego.

Włoski teren wojny:

Na grzbiecie Fassan na południowy wschód od Cavalese włoskie uderzenie zlamano się w naszym ogniu. Batalion nieprzyjacielski uciekł w pełnym rozprężeniu. Nad Soeża walka działała wczoraj znowu osłabła.

Balkański teren wojny:

Bez zmiany.

Szef sztabu generalnego.

Eksplzoya prochowni przed 8 laty w Woli Duchackiej.

Dn. 5 czerwca 1909 o godz. 7½ wieczorem nastąpił wybuch magazynów prochu, z których największy zawierał 12.000 kg. prochu. Zginął tylko 1 żołnierz, natomiast rannych zostało około 300 osób. Szkoda materyalna była bardzo znaczna. Przyczyną wybuchu było uderzenie piorunu w prochownię, gromochron bowiem był zepsuty. W sprawie wybuchu wniósł zaraz dn. 8 czerwca interpelację poseł tow. Daszyński, który też interweniował u ministra obr. kraj., żądając usunięcia składu prochu w Prądniku Czerw. i laboratorium artyleryjskiego na Grzegórkach. U cesarza jawiła się specjalna deputacja Rady miejskiej z prez. Leem na czele z prośbą o zarządzenie wypłaty odszkodowania osobom dotkniętym katastrofą. — Wojskowość była zdania, że zachodzi „vis maior”, wobec czego państwo nie jest obowiązane do odszkodowania. Specjalna ankietą prawnicza oświadczyła się za odpowiedzialnością państwa. Ówczesny poseł Podgórze, dr Korytowski, będący wtedy ministrem skarbu, nie dość życzliwe traktował sprawę odszkodowania, to też ciągnęła się ona kilka lat i ostatecznie ofiary katastrofy dostały nader skromne odszkodowanie i to dopiero skutkiem interwencji tow. dr Bobrowskiego, wybranego posłem po rezygnacji Korytowskiego. Rada miejska nie dopilnowała przeprowadzenia usunięcia laboratorium artyleryjskiego z miasta tak, że grozi nam jeszcze trzecia eksplozja, która jednak byłaby już prawdziwą katastrofą dla miasta. Podniesiono wtedy też konieczność budowy nowożytnych magazynów amunicyjnych pod ziemią, które nadto — jak to wojna obecna wykazała — są bezpieczne przed atakami lotników. Spodziewamy się, że obecnie Rada miasta w interesie bezpieczeństwa ludności dopilnuje przeprowadzenia swych starych słusznych żądań, oraz że obecnie poszkodowani otrzymają zaraz pełne odszkodowanie.

KRONIKA.

Kraków, wtorek 7 sierpnia.

Chleb i mąka. Nowy transport mąki nadszedł już do Krakowa, piekarze otrzymali ilość wystarczającą do niedzieli. Nowa pszenna ciemna mąka chlebową jest znacznie lepszą od poprzednich mieszanek.

Podwyższenie racyi mąki — jak słyhać — nastąpi w Krakowie już może w niedługim czasie. Racja wynosić będzie tyle, co w Wiedniu. Na razie jeszcze pieczywo będzie wypiekane z domieszką kukurudzy, później zaś z samej mąki chlebowej. Magistrat krakowski odebrał kilku piekarzom koncesje na wypiek pieczywa z powodu stwierdzonych powtarzających się nadużyć z otrzymaną mąką. Obecnie kontrola w piekarniach krakowskich jest znacznie obostrzona.

Kolejarze Polacy pozostali w Tarnopolu. W Tarnopolu pozostało 130 kolejarzy (przeważnie urzędników) niektórzy z rodzinami, razem około 230 osób, ewakuowanych z Królestwa polskiego, a ostatnio pracujących na kolejach w Galicyi, eksploatowanych przez władze rosyjskie.

Prócz tego pozostali wojskowi pracownicy Związku miast i ziemstw, wzięci z Królestwa na podwozy i inni, razem 64 osób, ogółem wraz z kolejarzami 300 osób.

Pozostali w Tarnopolu chcą po trzech blisko latach rozłąki z Królestwem i tułaczki po całej prawie Rosji, powrócić jaknajrychlej do Królestwa. W tym celu zwrócili się o interwencję u odpowiednich władz w sprawie przypieszenia powrotu do różnych osobistości, między niemi do pośta Daszyńskiego. Taksamo w Kołomyi pozostali kolejarze Polacy.

Zjazd w Rapperswilu. Prezes rady Muzeum narodowego w Rapperswilu prof. Laskowski podaje do wiadomości, że doroczny zjazd Rady Muzeum Narodowego w Rapperswilu odbędzie się w tym roku 12 b. m. W piśmie swym prezes podnosi, że położenie finansowe Muzeum jest niezmiernie trudne wskutek długiej wojny, oraz niesłychanego spadku wartości pieniędzy i zwraca się z prośbą do ofiarności społeczeństwa polskiego o ratowanie zagrożonej w swym bycie drogiej sercu każdego Polaka instytucji.

Teatr polowy Legionów. W Pińczowie bawił teatr polowy I p. p. Leg. pol., dając dwukrotne przedstawienie, z którego czysty dochód w kwocie 500 K oddano w polowie na głodne dzieci m. Warszawy, a drugą polowę na miejscową ochronkę.

Deputacja robotnicza w sprawach aprowizacyjnych u namiestnika.

W poniedziałek, 6 sierpnia, o godz. 6 wieczór zjawili się u namiestnika liczna deputacja robotnicza z posłami Bobrowskim, Klemensiewiczem i Markiem na czele. Imieniem deputacji przedstawił pos. Marek namiestnikowi hr. Hui-nowi opłakane stosunki aprowizacyjne Krakowa i całego kraju, a w szczególności niezmiernie ciężkie położenie klas pracujących, oraz urzędników, nauczycieli i służby publicznej. Zaznaczył, że w Krakowie i w kraju ludność jest spokojna, cierpliwość ma pewne granice, a głód jest złym doradcą. Namiestnik przyznał zupełną słuszność i przyrzekł, że będzie się starał, aby nie dopuścić do wybuchu niezadowolenia i w tym celu uczyni, o ile możliwości, zadość życzeniom deputacji.

Tow. Misiołek przedstawił namiestnikowi główne żądania, poczem na jego życzenie zwrócił się deputacja do referenta pułk. hr. Lamezana, któremu wyłuszczyła szczegółowe postulaty, a mianowicie:

1) Dostarczenia dla Krakowa i kraju odpowiedniej ilości mąki chlebowej, gdyż obecnie panuje brak. Pos. dr Marek w zastępstwie pos. dr Liebermana domagał się, by dla Przemyśla dostarczono przyznaną ilość mąki, gdyż obecnie zamiast 30 dostaje tylko 11 wagonów;

2) Przywrócenia przynajmniej dawnej porcyi chleba i mąki i zrównanie z innymi miastami Austr., a przedewszystkiem z Wiedniem, gdyż Galicya na każdym kroku jest pokrzywdzona;

3) Dostarczenia ziemniaków, których jest ogólny brak i powiększenia mającej być wyznaczonych racyi;

4) Obniżenia cen mięsa, gdyż ceny bydła z powodu braku paszy mają tendencję zniżkową, a ceny mięsa są te same, co poprzednio. Stosunek cen mięsa do cen bydła jest już obecnie nieodpowiedni, gdyż cena kg. żywej wagi wynosi 1.60 do 3 K, a cena mięsa 7 do 9 K. Żądano zwolnienia kraj. komisji dla obrotu bydła, celem obniżenia cen bydła. Dalej domagano się zakazu wywozu przedewszystkiem tłuszczów, których zupełnie nie można dostać;

5) Przeznaczenia kraj. produkcji węgla dla Krakowa i Galicyi, a pozostawienia drogiego węgla pruskiego dla kolei i wojskowości i bogatych miast zachodnich austriackich. Żądano utworzenia miejskich magazynów węgla, aby uboższa ludność, mająca jedną lub dwie ubikacje, mogła nabywać węgiel w drobnej ilości przez całą zimę;

6) Przyspieszenia akcji z 300 milionowego funduszu rządowego celem przyścia z pomocą niezamożnej ludności, wprowadzenia natychmiast w urządowanie rad gospodarczych, przy czem pos. Klemensiewicz zaznaczył, że starostwie bez porozumienia się z konsulentami mianują członków tych komisji (np. Nowy Sącz, Jasło i Wieliczka);

7) Jak najszybszego ukonstytuowania komisji zasiłkowych i powiększenia sił pomocniczo-kon-

ceptowych i kancelaryjnych i odpowiedniego ich wynagradzania. Poseł Klemensiewicz podniósł, że namiestnictwo nie przeprowadziło dotąd rozp. ces. z dn. 30 marca o podwyżce zasiłków w gminach przemysłowych, co wywołało ogromne oburzenie wśród rodzin robotniczych. (Odbitya właśnie w tę niedzielę konferencya górników i robotników zgłębiaja jaworznickiego zaprotestowała przeciw temu i zażądała z całym naciskiem przeprowadzenia tego rozporządzenia);

8) Tow. Misiołek podniósł, że panuje brak skór tak, iż ludność niezamożna będzie chodzić w zimie bez butów i to szczególnie w Galicyi, gdzie skutek inwazyi i ewakuacyi ludność straciła cały swój dobytek. Domagał się, aby centrala wiedeńska przydzieliła odpowiedni kontyngent skóry galic. Izbowi handlowym i aby te skóry przydzielały organizacyom robotniczym, urzędniczym i nauczycielskich (konsumom, związkom ekonomicznym), gdyż pośrednicy sprzedają skóry po lichwiarzkich cenach.

Hr. Lamezan oświadczył, że właśnie poprawiły się nieco stosunki aprowizacyjne, gdyż przyszło 50 wagonów mąki do Krakowa, przyrzekł, że będzie się starał, żeby jeszcze przez jakiś czas wolno było kopać nowe ziemniaki, zgodził się na zwołanie komisji dla obrotu bydlęciem celem obniżenia cen bydła, obiecał poczynić starania w sprawie przydzielenia węgla krajowego dla Krakowa i Galicyi i porozumieć się z władzami centralnymi we Wiedniu, aby słusznym żądaniom deputacji w możliwie najkrótszym czasie zadość uczynić.

Przed gmachem namiestnictwa przy ul. Czystej mimo ulewnego deszczu oczekiwała rezultatu deputacji kilkutysięczna publiczność, złożona przeważnie z robotnic.

Po przemówieniu posła tow. Marka i Misiołka o godz. 7½ rozeszli się zgromadzeni do domu. Skonsygnowana niepotrzebnie policja piesza i konna, ukryta w podwórzu, nie miała możliwości urzędowania.

Ataki na rząd we Francyi.

Oznaki bliskiego kryzysu ministeryalnego we Francyi dają się coraz bardziej zauważyć. Na wielu tajnych posiedzeniach w Izbie podczas obrad nad ostatnią wiosenną ofensywą atakowano nawet prezydenta republiki, czyniąc go odpowiedzialnym za zmuszenie kierowników armii do ofitej w straty, a bezskutecznej ofensywy. Dlatego istnieje możliwość, że i prezydent Poincare zostanie pociągnięty wraz z upadkiem gabinetu.

Senator Clemenceau w jednej z mów zwracał uwagę na propagandę anarchizyczną w armii francuskiej, która działała na nią rozkładająco, a winę przypisywał ministrowi spraw wewnętrznych, Malvy'emu, który nie dość energicznie zwalcza anarchizyczną i pacyfistyczną agitację w wojsku.

Ostatnie posiedzenie Izby (2 b. m.) pogorszyło sytuację rządu. Na niem bowiem wystąpił

Renaudel (z socjalistycznej większości partyjnej) z interpelacją, której treść zwracała się przeciw rządowi, popieranemu dotąd przez większość, mającą swego przedstawiciela Thomasa w gabinecie. Renaudel domagał się czynnej polityki pokojowej, omawiał tajne układy, z rządem carskim, przy czem podniósł, że we Francyi prowadzona jest silna agitacja za aneksyą lewego brzegu Renu. W związku z tą interpelacją socjalistyczna frakcja parlamentarna odbyła następnego dnia posiedzenie, na którem rozważano, czy minister Thomas ma pozostać nadal w rządzie. Po przyjęciu do wiadomości oświadczenia Thomasa poleciła frakcja wydziałowi politycznemu, aby w porozumieniu z Thomasem określili bliżej polityczne stanowisko, jakiego ma się trzymać w przyszłości minister zgodnie z wymogami interesów obrony narodowej.

Przyczyna katastrofy w Mogile.

P. Sippel, technik robót wybuchowych, zamieszcza w „Kur. Codz.” artykuł, wyjaśniający przyczynę eksplozji:

Krótkie kronikarskie wiadomości, tak o niedawnym wybuchu pod Wiener Neustadt jak i obecnie pod Mogilą, podają za powód wyższą temperaturę atmosferyczną, czego następstwem jest dobrowolny rozkład materiałów wybuchowych, czyli tychże wybuch. Orzeczenie takie zgodne jest z rzeczywistością, gdyż wszelkie odmiany prochu bezdymnego i obecnie stosowane materiały wybuchowe są przetworami chemicznymi, które między innymi właściwościami fizycznymi posiadają tę, że są nader wrażliwe na swą tak zwaną „temperaturę krytyczną”, to znaczy, że przy przekroczeniu pewnej, dla każdego gatunku materiału wybuchowego ściśle oznaczonej temperatury, następuje dobrowolny rozkład chemiczny danego materiału czyli popularnie mówiąc, wybuch.

Z przytoczonych powodów nie zdaje mi się być właściwem tłumaczenie, że przyczyną wybuchu jest dobrowolny rozkład spowodowany wyższą temperaturą, tłumaczenie takie zakrawa bowiem raczej na oskarżenie tych czynników, których obowiązkem było ostrzegać, by w magazynach napełnionych materiałami wybuchowymi, nadmierna a niebezpieczna temperatura nigdy nie istniała.

Przy tej sposobności nie mogę zamilczeć, o czem już niejednokrotnie publicznie wspominałem, że laboratorium wojskowe na Grzegórkach powinno być bezwarunkowo usunięte, gdyż wybuch w tem miejscu równałby się zupełnej zagładzie miasta.

Z komunikatu niemieckiego z 6 sierpnia.

Wschodni teren wojny.

Front ks. bawarskiego: Grupa wojsk gen. pułk. Boehm-Ermollego: Wzdłuż Zbrucza wal-

RBUNON KOSTECKI.

OLEANDRY.

(Ciąg dalszy).

Ziś był czas dla naszego rozpoczęcia wojny: wakacje. Czynności związków i drużyn strzeleckich były przerwane, oficerowie i szeregowcy rozjeżdżali się do domów. Aparat mobilizacyjny w braku odpowiednich środków i ludzi nie mógł podolać zadaniu. Wszelkie teoretyczne przygotowania nie zdołały urzeczywistnić się, bo nie było pieniędzy. Skarb Wojskowy rozporządzał kilku lub kilkunastu tysiącami koron. — Z musu zebrano po ulicach i kawiarniach, potrzęsano skarbankami dla wzbudzenia współczucia, jak w dnie „kwiatkowe”. Dnie „kwiatkowe” na żołnierza, aby mógł pójść i zginąć... — Kwiatek na buty dla żołnierza, aby mógł podejść pod armaty nieprzyjacielskie. Jakmużna, rumieniący się grosz — na krew i życie!

Myśli i słowa komendanta musiały być bezwładne poza wojskiem. Przypominała je i zdławiona nędza. I wysuwa już swoją płaską głowę i kasał milczkiem ów chiński wąż zielony, rodziły, jadowity i podstępny.

W kilkutysięcznym zbiorowisku cywilnych rekrutów i strzelców brakło wszystkiego, co jest porządkiem. Nie było czasu na ten zbytek, wydarzenia przerosły szablony strzeleckie i biegiły zbyt szybko. Ale była dobra wola i zapal — i to równoważyło karność, ale były dziesiątki ofice-

rów strzeleckich i setki strzelców i to ogarniało zdecydowanego formą nieokiełznany na pozór tłum i poddawało go jednej woli. Ludzie byli głodni. — Na trzy tysiące żołnierzy wydawano dziennie dwa tysiące koron. W sklepach nie chcieli sprzedawać wielkich ilości chleba i mięsa. Brakowało kotłów, łyżek, menażek nie było wcale. Bez przerwy gotowano w kilku kotłach i kolejno partje dostawały obiad w nocy, a herbatę w południe. Zdaje się, że nikt wówczas nie spał. Oleandry dniami i nocą wrzały i szumiały, jak górski wodospad.

Wyróżniała się wybitnie wśród cywilnego tłumy umundurowana kompletnie i uzbrojona w manlichery kompania pierwsza kadrowa. — Utworzona z rozpoczynającej się wtedy wojskowej szkoły wakacyjnej, zabrała wszystką broń i środki tej szkoły. Była bogatą i dumną, szczególnie. Jak biedny malec z ulicy zazdrości paniczowi drogiej i pięknej zabawki — tak zazdrośczone kadrowcowi manlicherów. Tłumy otaczały kompanię. Tysiące oczów patrzyło z niecierpliwą tęsknotą i smutkiem na mundury i broń kadrowej. Żeby choć czapki mieć takie, żeby choć „sztylpy”. Żeby choć obejrzeć te pedantycznie wyczyszczone karabiny, bagnety, pełne plecaki.

Pała się nocą ogniska kadrowki. — Jutro ma wyjść. Rozłożeni między ogniami żołnierze zrywają się na komendę i stają na baczność. Komendant główny-przyszedł! Komendant będzie że gnał kompanię na ziemi krakowskiej, aby ją przywitać w wyzwolonym kraju.

— Obywateli! Żołnierze! Macie zaszczyt być pierwszymi, co wstąpią w otwarty bój z wrogiem. Marzenia się spełniły, wysnuty się sny nasze... Idziecie tworzyć armię polską. Zabierzcie ze sobą i zachowajcie na zawsze wasz zapal dzisiejszy. Zabierzcie na zawsze ze sobą waszą miłość płomienną, miłość ojczyzny. Niech Wam ona wkłada do waszych tornistrów buławy marszałkowskie!

Poszedł komendant główny, a kadrowka zaśpiewała radośnie: „Idziemy” Złożywszy w kozy cenne swoje manlichery zebrali się żołnierze przy ogniskach i dziwnie zgodnym chórem zaśpiewali ponurą i uroczystą „Rotę”. Była ciemna noc. Światło palących się ognisk obejmowało czerwonym blaskiem gromadę żołnierzy i ustawioną w równy szereg broń w kozłach. Dookoła cisnął się nieśmiało tłum rekrutów i strzelców, zazdroścących wszystkiego wybrańcom losu i przejętych głębokim, bolesnym szunciem. Była chwila, kiedy cały ten obraz zatrzymał się w czasie i jakby grupa marmurowych posągów i rzeczy pozostawał nazawsze w wyobraźni...

Gdy na trzeci dzień rano Oleandry powstały do swych zajęć wojskowych — kadrowki już nie było. Znikła w nocy, zabrawszy ze sobą kilka małych kociołków i — rzecz zbytkowną — żelazne ruszty składane. Wojna polsko-rosyjska stała się faktem.

(Ciąg dalszy nastąpi).

ki miejscowe. Między Dniestrem i Prutem Rosyjanie ustawili się na nowo do walki.

Front arcyks. Józefa: Na południowy wschód od Czerniowiec stawia nieprzyjaciel na granicy rumuńskiej opór. Nasz atak rozwija się. Stoimy przed Seretem (miejscowość). Zajęliśmy po gwałtownych walkach Radowce. Na obu brzegach Mołdawii i na wschodnim brzegu Bystrzycy wydaliśmy rosyjskim strażom tylnym wiele pozycji górskich. Kilka ataków rumuńskich na Mgr Casinuluj i koło klasztoru Lepsa, na północ od doliny Putna, załamało się ze znacznymi stratami atakujących.

Grupa wojsk Mackensena: Między górami nad Dunajem w kilku miejscach odżyła czynność bojowa.

Front macedoński: Położenie bez zmiany.

Z różnych stron.

Obwieszczenie powołania. Na murach miasta pojawiło się dziś ogłoszenie, wzywające popisowych, urodzonych w r. 1899, 1898 i 1897 do stawienia się przed komisją asenterunkową bez względu na to choćby przy poprzednich przeglądach uznani zostali niezdatnymi do służby wojskowej lub w czasie pełnienia tej służby w drodze superrewizji zostali od niej uwolnieni. Urodzeni w powyższych latach mają się zgłosić od dn. 6 do 11 sierpnia w magistracie tutejszym od dn. 6 do 11 sierpnia w magistracie tutejszym z obowiązującymi dokumentami. Przegląd odbył się w sali Sławkowskiej 12, I p. Godziny urzędowe z wyjątkiem niedziel i świąt od 10—12 przedpoł. i od 4—7 popoł. Wszelkie doniesienia i zażalenia należy wnieść pod powyższym adresem pisemnie lub ustnie w godzinach urzędowych.

Komisja dla badania cen w Krakowie rozpoczęła urzędowanie z dniem 3 sierpnia 1917 w lokalu przy ulicy Sławkowskiej 12, I p. Godziny urzędowe z wyjątkiem niedziel i świąt od 10—12 przedpoł. i od 4—7 popoł. Wszelkie doniesienia i zażalenia należy wnieść pod powyższym adresem pisemnie lub ustnie w godzinach urzędowych.

Przedstawienie sztuki Schönherr „Dyablica” w Krakowie. W dn. 10 i 11 b. m. odbędzie się w sali „Sokoła” pod egidą kraj. stow. Czerw. Krzyża dwa przedstawienia znakomitej i słynnej w Europie — a obecnie z tak niesłychanym powodzeniem granej we Lwowie i na prowincji sztuki Karola Schönherra „Dyablica” (der Weibsteufel w przekładzie p. Zofii Wójcickiej-Chylewskiej) ze współudziałem p. Wandy Slemaszkowej w roli głównej. Bilety są do nabycia w księgarni Krzyżanowskiego Rynek gł.

Dystyngowany członek Wydziału krajowego. W piątek 3 b. m. liczna deputacja Związku polskiego naucz. ludowego przedstawiała w sposób żywiołowy swoje postulaty. Rozgoryczenie nauczycielstwa, uzasadnione niesłychaną obojętnością i apatią wobec katastrofalnego położenia stanu nauczycielskiego lub też prowokującymi świadczeniami (ostatnie dodatki dla emerytów i wdów po nauczycielach) znajdowało swój wyraz w szczerem, pozbawionem wszelkich osłon wypowiedzianiu się członków deputacji. Pojął ten stan psychologiczny licznie zebranych marszałek i inni członkowie Wydziału krajowego i nie reagowali na wzburzenie interesowanych, jedynie razili ten „wiecowy” charakter deputacji tak dystyngowanego i subtelne w formach towarzyskich, jakim jest ukraiński członek Wydziału kraj. — poseł Kiweluk. Ze strony członków deputacji zareagowano zaraz i przypomniano mu, iż urząd dzisiejszy p. Kiweluka stoi w ścisłym związku z akcją wiecową, przezeń prowadzoną.

Ciekawa rzecz, dlaczego p. Kiweluk nie pamiętał o tych salonowych formach wówczas, kiedy swojego czasu dał w dudy obstrukcyjne w sejmie.

Protest przeciw wyborom do Rady gminnej w Myślachowicach niezadowolony od lat 41 Partya nasza przeprowadziła w kwietniu 1918 wybór 12 członków Rady gminnej w Myślachowicach (pow. Chrzanów). — Przeciw temu wyborowi wniósł zarząd kopalni protest, który spoczywa gdzieś w aktach przeszło 4 lata. Tymczasem wójt został zasuspendowany, nowy zaś jego zastępca jest analfabetą. Ponieważ nadto sekretarz gminy mieszka w Trzebini, więc rząd w Myślachowicach sprawuje stróż gminny. — Stan ten nie może być dłużej tolerowany, dlatego wzywamy odnośnego referenta w namieśtnictwie, aby natchemniat załatwił protest i w ten sposób przywrócił normalne stosunki w tej górniczej gminie.

Nie wolno pisać po polsku do Wilna Jeden z legionistów 5 p. p., załogującego w Zegrzu, nadesłał nam kartkę, którą napisał do swej matki, mieszkającej w Wilnie. Kartkę zwrócono mu z napisem: Zurück. Unzulässig weil im Postbezirk des O. B. O. polnische Sprache verboten.

Dzieci we wojskowych zakładach karnych. „Arb. Ztg.” za „Hlasem Naroda” donosi, że do wojskowego zakładu karnego w Moellerdorf dostawiono chłopców, zasądzonych za szpiegostwo przez wojskowe sądy polowe. I tak zasądzono Rusina 17-letniego Andruszczyca i Polaka Danielewskiego, obu z wschodniej Galicji, na karę 5-letniego więzienia, ruskiego studenta Kaszczaka z Wołynia, na 10-letnie ciężkie więzienie, rosyjskiego chłopca Samiona na 20 lat więzienia. Należałoby wyroki te poddać rewizji zwykłego sądu.

O polskie pisma dla żołnierzy Polaków w szpitalu we Fiume. Tow. Jan Kowalczyk, czeladnik stolarski, donosi nam, że w szpitalu Czerwonego Krzyża we Fiume znajduje się znaczna liczba Polaków-żołnierzy, którym się bardzo przykry. — Żołnierze bowiem Niemcy i Węgrzy otrzymują gazety i pisma, tylko Polacy nie mają ani jednego egzemplarza gazety polskiej. Gazety bez opłacania porta proszę przysyłać pod adresem: Jan Kowalczyk, Spital des Roten Kreuzes, Zimmer Nr 28, Fiume 6.

Składki na fundusz budowy domu robotniczego w Boryslawiu.

(Ciąg dalszy).

Jednolite zarobek złożyli:

Na listy Nr 20 i 21 kop. „Gertl”: Zięba Jan 8.50 K, Rozmus Stanisław 13 K, Konikiewicz 13 K, Wróbel Kazimierz 8.50 K, Niedziela Józef 13 K, Zwarych Michał 8.50 K, Zawacki Władysław 8.50 K, Wójtowicz Jan 9 K, Szumlański Antoni 9 K, Wyrzatycki Bazyli 13 K, Leśniak Konrad 8.50 K, Szumlański Karol 8.50 K, Zborowski Józef 13 K, Kielar Paweł 8.50 K, Nowak Wojciech 8.50 K, Mileczko Wasyl 12 K, Fajter Wasyl 9 K, Piotrowski Stanisław 7 K, Orschadella Albert 13 K, Zajączkowski Stanisław 13 K, inż. Stepek Jan 20 K. Razem 220.50 K.

Na listę Nr 230 kop. „Fortuna”: Grabowiecki Mik. 13 K, Rewcio Emil 6.50 K, Wilk Piotr 13 K, Sokółowski Wawrzyn. 8.50 K, Stepan Alfred 8.50 K, Gonet Jan II 8.50 K, Pietruszka Wincenty 13 K, Danylak Dmytr 8.50 K, Gonet Jan I 8.50 K, Wawryk Józef 8.50 K, Nazarko Marya 7 K, Solański Franciszek 5 K, Weber Franciszek 6 K, Weber Alojzy 4 K, Speicher Salomea 6 K, Honorat Józef 1 K, Lewus Józef 1 K, Czely Henryk 13 K, Bolonny Oleksa 2 K, Bauer Paweł 9 K, Hamuszczak Antoni 12 K, Dusza Józef 13 K, Maćko Hryś 8.50 K. Razem 184 K.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Przyjmie się kilku czeladników mogą być inwalidzi, oraz kilka panien do introligatorni Fr. Trakowskiego, ul. Rajska 10.

KORKI stare, używane i nowe różnego rodzaju jak również odpadki korków kupuje **A. KOHN, PRAG,** Karolinental 496.

Kupię domek murowany z p. n. ogrodem owocowym i kawałkiem gruntu 1/2—1 morga, w miasteczku Galicji wschodniej. Zgłoszenia L. Nowak, Bochnia, ulica Krakowska 1. 145.

Kupuję Kasy National także uszkodzone, płacąc zaraz gotówką. Zgłoszenia z podaniem ceny i opisem kasy przyjmuje: **Henryk Herzog, Kraków ulica Zybkiewicza 1. 15.**

KORRESPONDENCJE NIEMIECKA

tak dla kupców jakoteż i prywatnych załatwia starszy były kupiec. Zgłoszenia przyjmuje Biuro ogłoszeń Feliksa Stattera, Kraków, Gołębia 2.

Monter do wodociągu potrzebny. Zgłoszenia w biurze: Lasko, Kraków, ulica Mikołajska 5.

Mydło do prania

bardzo dobre, tuste, czyste po 1 kilogramie na osobę sprzedają codziennie od godz. 8—10 rano **ZJEDNOCZONE FIRMY DROBNER — KRAKÓW.**

PAWEŁ MOROZ landsturmista, obecnie na robotcie u p. Polańskiego w fabryce koło N. Sącza, poszukuje żony swej Maryl Moroz, która przed 2 laty mieszkała w Gniłowodach, powiat Podhajce, a także prosi o wiadomość, przy którym pułku służy syn jego 18-letni Filip, wzięty do wojska w 1915 roku.

Młodzieńczo-świeżą cerę twarzy

uzyskuje się w czarujący sposób w ciągu 10 dni przez **Dra Kayserlinga** środek piękności i usuwa się wszelkie nieczystości cery, jak wagner, przyszcze, plamy wątrobiane, zmarszczki, czerwoność nosa, piegł, chropowatość, obwisłość skóry i t. d. Po odbyciu kuracji staje się skóra czarująco piękną, młodzieńczo świeżą i czystą jak u dziecka.

Przeprowadzenie kuracji w domu łatwe i nie zwracające uwagi otoczenia 1 flaszka K 12'50 opłatnie, za zaliczką lub przesłaniem należytości. Wysyłka dyskretna. **Fabryka: Rivarion & Co, New-York.** — Miejsce wysyłkowe: **ANTON GROSS, Budapest, Josefstr. 23/4.**

Wykonuje się wszelkie reprodukcje i portrety z każdej fotografii, grupy, architektury i t. d. Zgłoszenia: **Karás, Kraków, ul. Czarnowiejska 3.**

RZĄDOWO UPRAWNIONA FABRYKA WÓD MINERALNYCH, SZTUCZNYCH I SPECYJALNYCH LECZNICZYCH pod firmą, **K. Rząca i Chmurski** w Krakowie, ulica św. Gertrudy 4. Wyroby pod kontrolą komisji przemysłowej Towar. Krak. polecone przez toż Towarz. **WODY MINERALNE**, odpowiadające składem chemicznym wodom: Bilińskiej, Gieschbüblerskiej, Selterskiej Vichy, Maryenbadzkiej, Homburg, Kissingen, tudzież specjalne lecznicze, jak: litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwaśna, oraz wody mineralne normalne z przepisu **Prof. Jaworskiego.** — Sprzedaż częściowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie franko.

!! KAŻDY ZACHWYCONY ! KINO KIESZONKOWE Aparat z 50 filmami w ozdobnej kasie K 2'20. Specjalna seria K 1 Dotychczas wyszło 20 seryi. Za nadesłaniem należytości oraz 80 halery za porto i opakowanie. Za zaliczką 60q drożej. Wiele listów pochwalnych i dodatkowych zamówień **Joh. Bergmann, obecnie Wiedeń V., Kohlgrasse 46, Abt. 3.** Odsprzedażom rabat.

Ważne dla każdego!

Już wyszła z druku broszura: **Objaśnienia nowej ustawy zasiłkowej** napisał **Dr Adam Müller.**

Cena **40 h** z przesyłką — dla kolporterów 30 h. Wysyłka tylko za zaliczką lub poprzednim nadesłaniem należytości, ewentualnie w markach.

ADMINISTRACJA „PRAWA LUDU” Kraków, ul. Dunajewskiego 5.

Kino „Opieka” Zielona 17. Od wtorku 7 do czwartku 9 sierpnia wyświetla kino „Opieka” sensacyjny dramat amerykańskiej seryi **Worlda** w 5 częściach „Pogoń za dolarem” z Robertem Warwikiem w głównej roli. Ponadto wesoła komedia, zdjęcia z natury i najnowsze zdjęcia z placu boju. Program ilustruje znakomita muzyka wojskowa. Cały dochód na inwalidów wojennych pochodzących z Galicji.

Rozkład jazdy.

Z Krakowa odjeżdżają pociągi: do Wiednia: 5.30 rano (wojskowy), 5.45 rano (osobowy), połączenie do Szczakowicy, Bielska, Żywca, Olomuńca; 7 rano (pospieszny), połączenie do Granicy, Lublina, Kowla, Bielska, Cieszyna, Olomuńca; 9.15 rano (wojskowy), połączenie do Bielska, Żywca, Olomuńca; 9.30 rano (osobowy), połączenie takie samo; 2.42 po południu (pospieszny), połączenie do Granicy, Kielc, Bielska, Cieszyna; 5.55 po południu (wojskowy); 6.09 po południu (osobowy), połączenie do Cieszyna i Olomuńca; 8.25 wieczorem (wojskowy), połączenie do Granicy, Dębina, Kowla, Bielska, Żywca, Olomuńca; 8.40 wieczorem (osobowy), połączenie do Granicy, Dębina, Kowla, Cieszyna, Olomuńca.

Do Lwowa odjeżdżają pociągi: 6.30 rano (pospieszny); 7.58 rano (osobowy), połączenie do Wieliczki, Rozwadowa, Lublina; 9.45 (wojskowy); 10.32 (osobowy), połączenie do Wieliczki, Rozwadowa, Lublina, N. Sącza, Jasła; 1.45 w południe (osobowy) do Tarnowa i Szczucina; 3.05 po południu (pospieszny), połączenie do Szczucina; 5.40 po południu (wojskowy); 5.55 po południu (osobowy), połączenie do Wieliczki, N. Sącza, Rozwadowa; 11.15 w nocy (osobowy), połączenie do N. Sącza, Rozwadowa, Jasła.

Do Kocmyrzowa odjeżdża pociąg osobowy: 8.15 rano i 2 po południu, wreszcie 7.55 wieczorem.

Do Nowego Sącza odjeżdżają pociągi osobowe: 8.30 rano, połączenie do Żywca, Zakopanego; 2.15 w południe, połączenie do Oświęcimia przez Skawinę, Wadowice, Żywca, Zakopanego; 11.30 w nocy, połączenie do Żywca, Zakopanego.

Do Oświęcimia odjeżdżają pociągi 6.50 rano (przez Skawinę), 1.40 w południe (połączenie do Granicy, Lublina, Kowla).